

VAKBONDEN HOGER ONDERWIJS VOEREN ACTIE AAN ACADEMISCHE OPENINGSZITTINGEN TEGEN BESPARINGEN OP ONDERWIJS EN ONDERZOEK

Tijdens de academische openingszittingen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen zullen de vakbonden in het hoger onderwijs de Vlaamse regering symbolisch de rekening presenteren voor de desastreuze besparingen bij universiteiten en hogescholen. Ze protesteren hiermee tegen de jarenlange onderfinanciering van het hoger onderwijs en de besparingen van de Vlaamse regering. De 50 miljoen € die de regering Bourgeois al bespaarde komt overeen met een verlies van 800 tot 1000 jobs in het hoger onderwijs, stellen de vakbonden.

De onderfinanciering van universiteiten en hogescholen wordt jaar na jaar problematischer. In heel het hoger onderwijs in Vlaanderen steeg het aantal studenten tussen 1995 en 2010 van 146.344 naar 207.954 studenten, een stijging met maar liefst 42%. In diezelfde periode is het aantal personeelsleden met onderwijstaken (onderzoekers buiten beschouwing gelaten) gedaald, van 12.413 naar 12.390. Het aantal doctoraten aan de Vlaamse universiteiten steeg tussen 1995 en 2012 van 600 naar 1650 nieuwe doctoraten per jaar, het aantal publicaties verdrievoudigde tussen 1992 en 2009. Die enorme stijging aan extra taken zonder dat de financiering volgt maakt dat de werkdruk jaar na jaar toeneemt.

Als er al nieuwe jobs worden gecreëerd in de sector, bijvoorbeeld in het wetenschappelijk onderzoek, staan hiertegen ook steeds nieuwe, extra taken. Onderzoekers moeten vaak zelf op zoek gaan naar steeds nieuwe financiering voor hun onderzoek. Door de gebrekkige financiering verloopt die zoektocht bijzonder moeilijk, wat de werkdruk opnieuw de hoogte in drijft.

De vakbonden trekken dus aan de alarmbel: de situatie voor het personeel in het hoger onderwijs is nu al onhoudbaar, de werkdruk is enorm en blijft toenemen, en dit bij alle personeelscategorieën. Universiteiten en hogescholen hebben bovendien vaak geen middelen om zelfs de meest elementaire investeringen te doen in gebouwen en infrastructuur voor onderzoek en onderwijs.

Investeren in het hoger onderwijs is investeren in de toekomst, stellen de vakbonden. In haar regeerverklaring spreekt de Vlaamse regering over het belang van het hoger onderwijs en het onderzoek voor de Vlaamse kenniseconomie. Toch weigert de regering hieruit de conclusies te trekken door ook te investeren in dat hoger onderwijs. In 2014, naar aanleiding van de verkiezingen, publiceerden de hogescholen en universiteiten een gemeenschappelijk memorandum voor de nieuwe Vlaamse regering, waarbij ze vroegen om de besparingen te stoppen, en opnieuw te investeren in het hoger onderwijs. Ze vroegen onder meer de 120 miljoen € terug te krijgen die de vorige regeringen hadden bespaard door de enveloppe voor het hoger onderwijs de voorbije jaren niet voldoende te indexerende. In plaats van te investeren of de eerdere besparingen terug te draaien, besliste de regering Bourgeois nogmaals 50 miljoen € te besparen op het hoger onderwijs.

Volgens de vakbonden komt de Vlaamse overheid hiermee haar engagementen die ze in 2000 heeft aangegaan in het kader van de Lissabon-strategie niet na. In Lissabon werd afgesproken dat alle Europese lidstaten meer zouden investeren in hoger onderwijs en onderzoek, het aantal afgestudeerden moest stijgen, en de onderzoeksoutput moest omhoog.

De vakbonden stellen dat het personeel van de hogescholen en universiteiten haar deel van de Lissabon-engagementen wel is nagekomen, door de enorme toename aan diploma's die worden uitgereikt, en de sterke stijging in onderzoeksoutput. De Vlaamse regering zou in ruil de publieke financiering van het hoger onderwijs moeten verhogen, tot 2% van het Bruto Regionaal Product. In principe zou dit betekenen dat het budget voor hoger onderwijs zelfs meer dan zou moeten verdubbelen: van 1,7 miljard € naar 3,8 miljard €.

De vakbonden stellen dus dat de Vlaamse overheid net meer moet investeren in het hoger onderwijs, in plaats van verder te besparen. Daarom presenteert het gemeenschappelijk vakbondsfront in het hoger onderwijs de Vlaamse regering nu de factuur voor de jarenlange onderfinanciering, en eist ze een grondige publieke herfinanciering van het hoger onderwijs ten voordele van het personeel, de studenten en de maatschappij.